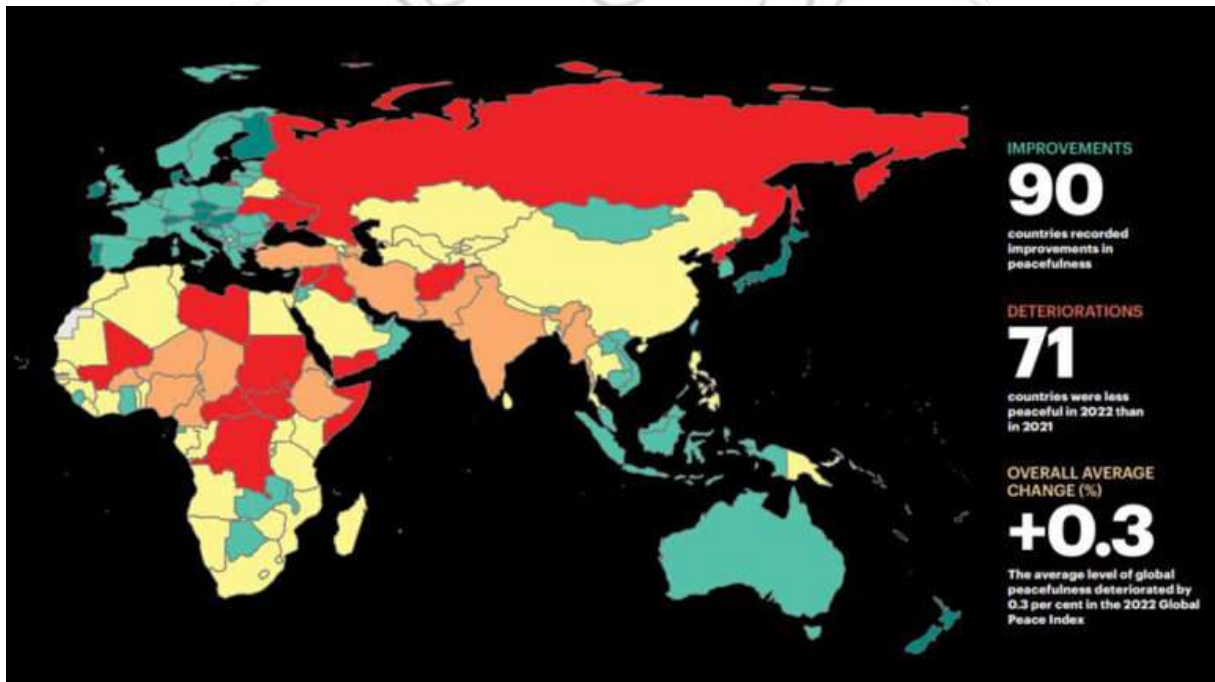

تحلیل سیاسی

جهان و افغانستان در سالی که گذشت! افق سال 2024!

سالی که گذشت برای مردم افغانستان به رغم آرامش وامنیت نسبی، سال خلای حاکمیت قانون، فقدان قانون اساسی، حکومتداری خوب و فقدان آزادی بیان بود، این سال برای مردم جهان سال جنگ، خونریزی و گسترش شگافهای عمیق اجتماعی و سیاسی و سال تقابل میان ابر قدرت ها و در نهایت سال بحران های متواتر اقلیمی و طبیعی بود.

در سال 2024 جهان و افغانستان با پدیده ها و دشواری های تازه مواجه است، زیرا در سال پیشرو از یکطرف مساله شناسی رژیم طالبان در پرتو گزارش های سازمان ملل متحد و تمایلات و علاقمندی های سیاسی و اقتصادی برخی کشور ها مانند قزاقستان، چین و روسیه مطرح است و از جانب دیگر حد اقل در 64 کشور جهان انتخابات سرنوشت ساز برگزار خواهد شد، حدود نیمی از مردم جهان از امریکا گرفته تا افریقای جنوبی و از روسیه گرفته تا هند و پاکستان و از اندونزی گرفته تا فنلند، با انتخابات روبرو اند که در تاریخ بشری از نگاه سیاسی بی سابقه میباشد.

سال 2023 پایان یافت، ارزیابی رخداد های افغانستان و جهان در سال گذشته نیازمند اوراق حجیمی است، اما حد اقل چند چشم انداز مهم در برابر ما قرار دارد:

-اول اینکه به رغم فرامین متحجرانه و عدم مساعدت تعلیم، تحصیل و کار دختران و زنان در افغانستان، پایین آمدن عاید سرانه و انزوای بین المللی، در سال 2023 شاهد تحولات نسبی اقتصادی مانند، فعال شدن کانال قوش تپه، ترمیم و باز سازی تونل و شاهراه سالنگ، استخراج نفت در سمت شمال، اعمار و ساختمان سرک ها و بند های آبی و حتی فعال ساختن برخی فابریکه ها و موسسات از کار افتاده بودیم.

-دوم جهان نیز در سال 2023 شاهد تغییر در عرصه های گوناگون بود، این تغییر و تحول کماکان در سال 2024 ادامه خواهد یافت، مگر با کمیت و کیفیت تازه و با قالب های نوین، زیرا هرگامی پیشرونده همراه با پدیده های نو، بالنده تر و همزمان پیچیده تر میباشد.

-سوم زنده گی عادی مردم افغانستان و جهان که ماهیتاً سیاسی نمی باشد، مانند گذشته تداوم خواهد یافت. زیرا جهان ترکیبی از سیاست، صنعت، زراعت و عرصه گوناگون دیگر میباشد که با طبعیت و کشف راز های آن مرتبط بوده، نقش تکنالوژی و تفکر انسانی در این روند مهم میباشد.

-چهارم به رغم جنگ و خون ریزی و بروز آفات طبیعی در چند نقطه جهان، مگر عموم جهان در سال 2023 به صلح زیستند، سال 2024 را نمی توان مجزا و مستثنی از این قاعده دانست در سال 2024، ادامه این روند را می توان انتظار داشت.

از بُعد دیگر :

در سال 2023 خونریزی در جهان ادامه یافت. دو جنگ خونین اوکراین و غزه جهان را متأثر ساخت .

اوکراین ادامه منازعه جنگی بود که در 2022 آغاز شد و در سال 2023 ادامه یافت. در سال 2023 وضع جنگ در اوکراین علائمی از بهبود را نشان نداد و روسیه توانست موقعیت خود را تثبیت کند هرچند که برای روسیه هم جنگ اوکراین در 2023 پر از دشواری بود. اما در نیمه دوم سال گذشته ، اعتماد به نفس روسیه بیشتر و مخصوصاً در سه ماه آخر سال 2023 با جنگ غزه، جنگ اوکراین تا حدود قابل توجهی به حاشیه رفت.

جنگ غزه و کشتار مردم بی دفاع فلسطین توسط رژیم صهیونیستی یکی از بزرگترین فجایع بشری نه فقط در تاریخ معاصر بلکه در تاریخ جهان را شکل داد. سال 2023 با خون مردم غزه، سرخ شد. جنگ غزه، آئینه یی از روابط بین المللی معاصر از نظر کثرت بازیگران، ماهیت جنگ های نامتقارن و محیط بسیار شکننده، پراسیب و غیرقابل پیش بینی بود.

انتظار روشنی از پایان خونریزی در این دو بحران، در کوتاه مدت احساس نمی شود. علیرغم ماهیت بسیار متفاوت، هر دو خونریزی، ریشه یی و مژمن هستند مخصوصاً بحران غزه که بر بستری از سرکوب حدود 100 ساله آرمان فلسطین شکل گرفته است . خونین بودن 2023 و احتمال تداوم آن در 2024 را نباید منحصر در اوکراین و غزه دید. هرچند که این دو برجسته ترین اند. صنعت فروش اسلحه در دنیا، که از پرسودترین تجارت هاست، با ریختن خون پیوند دارد.

مرگ و زمستان حیات انسان ها ، زنده گی و بهار پررونق سردمداران صنایع نظامی جهان در جنگ نهفته است.

پدیده دیگر جهان در سال 2023 رشد سر سام آور تکنالوژی بود، با پدید آمدن هوش مصنوعی در سال 2023 جهان به پسا و پیشا هوش مصنوعی تقسیم میشود. این تحول در تسریع همه تحولات بخصوص در جنگها خیلی ها موثر و حیاتی بوده است.

پیوند بین سه پدیده خونریزی، تکنالوژی و مردم، تحولات و دگرگونی های فراوانی را به همراه خواهد آورد ولی باید گفت در این حوزه ها نیز تداوم و تغییر را در سال 2024 شاهد خواهیم بود .

هر چند که در سال 2023 ویرانی ها و زشتی های متعددی، زنده گی مردم و جوامع بشری را با ناگواری ها روبرو ساخت و بعید از امکان نیست که پدیده های شوم 2023، در 2024 در جهان ادامه خواهد یافت .

اما به گفته معروف که جهان به امید خورده شده، نباید نا امید بود.

امید است مردم افغانستان و جهان بعد از این همه نا امیدی ها، شکست و ریختها بتوانند در سال 2024 نفس راحت بکشند.

